

Onderwijstijd in het NTC-onderwijs

Bij het inroosteren van onderwijstijd is de richtlijn vanuit NOB en de Onderwijsinspectie 120 lesuren (in klokuren) per schooljaar. Dit geldt voor alle vormen van NTC-onderwijs, zowel voor onderwijs op locatie, hybride als volledig online. Het aantal uren is afgeleid van het aantal uren in het Nederlands basisonderwijs en gebaseerd op ervaring van NTC-onderwijs door de jaren heen. Daarmee neemt de school voldoende tijd om de lesstof aan te bieden en de leerdoelen voor Richting 1 en 2 leerlingen te behalen. Bij individueel volledig online onderwijs, dient van de 120 uur in ieder geval 20 uur per jaar aan directe (synchrone) online contacttijd tussen leraar en leerling te zijn. Voor peuters wordt een minimum van 60 lesuren per jaar aangehouden. Wat wordt bedoeld met 'onderwijstijd' lees je in dit advies.

Wat is onderwijstijd?

Er zijn veel manieren om met de inplanning van onderwijstijd om te gaan. Om tot 120 uur onderwijstijd te komen kun je gebruikmaken van onderstaande leeractiviteiten en werkwijzes:

Leeractiviteiten die vallen onder onderwijstijd:

- Leeractiviteiten ten behoeve van leerdoelen van het vak Nederlands;
- Leeractiviteiten ten behoeve van Nederlandse en Belgische cultuurodoelen;
- Activiteiten rond Nederlandse en Belgische taal en cultuur, die sociale binding tussen de leerlingen als doel hebben.

Werkwijzen die vallen onder onderwijstijd:

- Leraargestuurde leeractiviteiten zoals instructielessen, verlengde instructielessen, begeleidde inoefening van nieuwe leerstof, feedback en feedforward bij gemaakte of te maken opdrachten, evaluatiegesprekken met leerlingen en ouders, toets- en observatiemomenten.
- Zelfstandige leeractiviteiten: zelfstandige verwerkingsopdrachten, samenwerkingsopdrachten, opdrachten tot doelgericht zelfstandig of samen spelen of leren. Met 'doelgericht' wordt bedoeld dat er altijd een koppeling is tussen het materiaal, de opdracht en een doel van de leerlijn Nederlands. Bijvoorbeeld thuis samen met ouders een memoryspel spelen dat past in het thema, een boek lezen en daarna een terugkoppeling aan de leraar en/of medeleerlingen geven etc. Bij de zelfstandige speel/leeractiviteiten die onder onderwijstijd vallen is er altijd een mondelinge of schriftelijke terugkoppeling of evaluatie met de leraar. Met andere woorden: de leraar kan checken of de zelfstandige leeractiviteit is uitgevoerd en begrepen en er is gelegenheid om uit te wisselen over het leerdoel van de activiteit.

Inroosting onderwijstijd bij hybride of online NTC-onderwijs

Bij hybride NTC-onderwijs volgt de leerling een deel van het onderwijs op een leslocatie en een deel online. Bij online NTC-onderwijs volgt een leerling het onderwijs volledig online. Vaak worden de online leraargestuurde leeractiviteiten in kleine groepjes of individueel gegeven. Daardoor is deze leraargestuurde onderwijstijd efficiënter te benutten dan bij onderwijs op locatie waar de groepen groter en vaker samengesteld zijn uit verschillende niveaus. De leraargestuurde onderwijstijd zal daarom bij hybride en online NTC-onderwijs minder tijd in beslag nemen dan bij onderwijs op locatie. Omdat ook bij online en hybride NTC-onderwijs de 120 urennorm geldt, zal het aandeel van zelfstandige leeractiviteiten meer tijd in beslag nemen dan bij onderwijs op locatie.

Daarbij kan de samenstelling van een hybride rooster worden voorgesteld als een optelsom:

Voorbeeld: de VO groepen van NTC De Pijler hebben 120 uur per jaar hybride NTC onderwijs. Iedere maand komen de leerlingen 3 uur naar de leslocatie, 10 weken x 3 = 30 uur. De andere weken hebben ze 1 x per week een uur online instructie van de leraar (leraaargestuurde onderwijstijd) 30 weken x 1 uur = 30 uur. Tenslotte werken ze 2 uur per week zelfstandig of in tweetallen aan opdrachten die op vaste tijden worden ingeleverd en met leraar worden besproken. (zelfstandige leeractiviteiten) 2 uur x 30 weken = 60 uur. In totaal is dat 120 uur onderwijstijd: 30 uur op locatie, 30 uur online, 60 uur zelfstandig. Dit rooster is vastgelegd in schoolgids en schoolplan.

Bij volledig afstandsonderwijs is de optelsom altijd 120 uur online/zelfstandig + 0 uur op leslocatie. Daarbij wordt een programma opgesteld met onderwijsuren die een combinatie zijn van leraargestuurde en zelfstandige leeractiviteiten. De zelfstandige leeractiviteiten worden dan voor een deel of geheel ondersteund door de ouders. Wanneer een leerling individueel volledig online les krijgt, dient een minimum van 20 uur per jaar aan directe (synchrone) online contacttijd tussen leraar en leerling te worden aangeboden.

Een school kan de verdeling in 120 uur onderwijstijd tussen online en op locatie en de verdeling tussen leraargestuurde leeractiviteiten en zelfstandige leeractiviteiten naar eigen inzicht en onderwijsvisie invullen, zolang er doelgericht wordt gewerkt en de leerlingen voldoende leerresultaat behalen.

Onderwijstijd en leerresultaten

De school legt 'de optelsom' en opbouw van de onderwijstijd vast in de schoolgids of het schoolplan. Hiermee kan naar de ouders (en leerlingen) verantwoord worden wat de benodigde tijdsbesteding is voor het NTC-onderwijs. Het behalen van leerdoelen is naast voldoende onderwijstijd afhankelijk van de mate waarin thuis Nederlands wordt gesproken: als thuis niet of nauwelijks Nederlands wordt gesproken, wordt het halen van leerdoelen voor het vak Nederlands moeilijker.

De onderwijsinspectie neemt bij beoordeling van het onderwijs de factor onderwijstijd mee. In het onderzoekskader (2024) staat onder standaard OP4 het volgende geformuleerd:

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

De school biedt een programma aan met voldoende onderwijstijd. De school stelt vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren. De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt. De school verdeelt de tijd zo over de verschillende taalgebieden dat leerlingen in staat zijn het volledige taalprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om verzuim van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen. Aanvulling specifiek voor volledig dagonderwijs: Bovenstaande geldt behalve voor de verschillende taalgebieden ook voor het vakgebied rekenen en alle overige vakgebieden.